

IV БОБ. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

1.«Ижтимоий профилактика һафталиги» якуни, натижалари ва таҳлили бо‘йича туман (шабар) ҳокимлари томонидан тегишлилиги бо‘йича Қорақалпог‘истон Республикаси Жо‘зорг‘и Кенгеси, ҳалқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳри кенгашларига муҳокама учун ахборот тақдим этилади.

Мазкур нормага мувофиқ, «Ижтимоий профилактика һафталиги»нинг якуни, эришилган натижалари ҳамда амалга оширилган ишлар таҳлили туман (шабар) ҳокимлари томонидан умумлаштирилади. Яъни ҳокимлар мазкур профилактик тадбирлар доирасида қандай ишлар бажарилгани, қайси йо‘налишларда ижобий натижаларга эришилгани, мавжуд муаммолар ва камчиликлар, шунингдек, уларни бартараф этиш бо‘йича таклифларни о‘з ичига олган таҳлилий ахборотни тайёрлашга масъул ҳисобланади.

Тайёрланган ахборот тегишлилиги бо‘йича:

- Қорақалпог‘истон Республикасида — Қорақалпог‘истон Республикаси Жо‘зорг‘и Кенгесига,
- вилоятлар ва Тошкент шаҳрида — ҳалқ депутатлари вилоят ва Тошкент шаҳри кенгашларига тақдим этилади.

Бу ерда ахборот тақдим этилишининг асосий мақсади — масалани депутатлар кенгашларида муҳокама қилиш, яъни ижтимоий профилактика соҳасида олиб борилган ишларга маналлий ва ҳудудий вакиллик органлари томонидан сиёсий-хуқуций баҳо бериш, ижро ҳокимияти фаолияти устидан жамоатчилик ва вакиллик назоратини амалга оширишдан иборат.

Шу тариқа, мазкур норма:

- туман (шахар) ҳокимларининг ҳисобдорлигини таъминлайди;
- «Ижтимоий профилактика нафталиги» натижаларини очиқ ва ошкора муҳокама қилиш механизмини жорий этади;
- ҳалқ депутатлари кенгашларининг назорат ва тавсия бериш ваколатларини амалий жиҳатдан кучайтиради.
- Натижада, ижтимоий профилактика тадбирлари формал ҳисбот билан чекланиб қолмасдан, уларнинг самарадорлиги ва таъсирчанлиги вакиллик органлари муҳокамаси орғали баҳоланади ҳамда келгусидаги фаолиятни такомиллаштиришга хизмат қилади.

2. Туман (шахар) ҳокимлари «Ижтимоий профилактика нафталиги»ни ташкиллаштиришда ва қо‘йилган вазифани бажаришда сусткашликка йо‘л қо‘йган мансабдор шахсларга нисбатан тегишли таъсир чораларини қо‘ллаш бо‘йича ҳамда о‘з вазифасига сидқидилдан ёндашган, аҳолини кенг қамраб олган ташкилотчиларни rag‘батлантириш юзасидан тегишли ташкилотларга таклиф киритади.

Бу бандда «Ижтимоий профилактика нафталиги» доирасида туман (шахар) ҳокимларининг вазифалари келтирилган. Яъни, туман (шахар) ҳокимлари «Ижтимоий профилактика нафталиги»ни то‘ғ‘ри ташкил этиши шарт. Белгиланган вазифаларни масъулиятсизлик билан бажарган мансабдор шахсларга интизомий ёки бошқа таъсир чоралари қо‘ллашда адолатли бо‘лиши лозим. Аксинча, о‘з вазифаларига сидқидилдан ёндашган, аҳолининг кенг қатламини қамрам олган, тадбирларни яхши ташкил этган масъулларни rag‘батлантириш то‘ғ‘рисида тегишли

ташкилотларга (*О‘збекистон маҳаллалари уюшмаси, Камбаг‘аликни қисқартириши ва бандлик вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар до‘митаси, Ёшлиар ишлари агентлиги, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги, Солиқ до‘митаси ва уларнинг жойлардаги бо‘лим (бошқарма)лари*)га таклифлар беради.

3. Маҳаллий ҳокимликларнинг жамоатчилик билан ишлашга масъул хизматларига «Ижтимоий профилактика һафталиги» доирасида амалга оширилган ишлар то‘g‘рисида оммавий ахборот воситалари (шу жумладан, ижтимоий тармоqlар)да кенг ёритиб бориш бо‘йича шахсий масъулият юклатилади.

«Ижтимоий профилактика һафталиги» доирасида амалга оширилган ишлар то‘g‘рисида жамоатчиликни хабардор қилиб боришда асосий масъулият маҳаллий ҳокимликларнинг жамоатчилик билан ишлашга масъул хизматлари з иммасига юклатилади. Улар һафталик давомида нудудларда о‘тказилаётган тадбирларни доимий равишда кузатиб бориши, маҳалла еттилиги ва бошқа мутасадди идоралар билан ячин һамкорликда ишлаши шарт. Маҳаллий ҳокимликларнинг масъул хизматлари маҳаллалардан келиб тушаётган ахборотларни жамлаб, таҳлил қилиб, уларни оммавий ахборот воситалари, расмий интернет сайтлари ва ижтимоий тармоqlар орқали о‘з вақтида, то‘лиқ ва холис тарзда ёритиб бориши лозим. Шу билан бирга, эълон қилинаётган маълумотларда «Ижтимоий профилактика һафталиги»нинг мақсади, о‘тказилган тадбирлар мазмуни, амалий натижалар, яъни қанча фуқаро ишга жойлаштирилгани, кимларга ижтимоий ёрдам ко‘рсатилгани

ва аҳоли учун яратилган имкониятлар аниқ ко‘рсатилиши талаб этилади.

Бу жараёнда маҳалла еттилиги маҳаллий ҳокимликларнинг жамоатчилик билан ишлашга масъул хизматларига ишончли маълумот манбаи сифатида хизмат қилади. Маҳалла еттилиги томонидан тайёрланган фотосуратлар, видео лавҳалар ва қисса ахборотлар маҳаллий ҳокимликлар томонидан умумлаштирилиб, кенг жамоатчиликка етказилади. Маҳаллий ҳокимликлар ахборотнинг сифатли ва тизимли ёритилиши учун шахсий масъулиятни ҳис этган ҳолда ҳар бир тадбир бо‘йича материаллар чицишини назорат қилиши, кечикиш ёки расмиятчиликка йо‘л до‘ймаслиги лозим. Шунингдек, аҳолидан ижтимоий тармоқлар орқали келиб тушаётган фикр-мулоҳазалар ва саволларга о‘з вақтида жавоб бериш, зарур ҳолларда маҳалла еттилиги билан биргаликда муаммоларни жойига чиқиб о‘рганиш ҳам маҳаллий ҳокимликларнинг муҳим вазифаси ҳисобланади. Мазкур ишлар натижасида «Ижтимоий профилактика һафталиги» доирасида амалга оширилаётган тадбирлар очиқ, шаффоф ва таъсирчан тарзда ёритилиб, аҳолининг давлат органлари ва маҳалла тизимиға бо‘лган ишончи янада мустаҳкамланади.

4. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбор бо‘лган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бо‘лади.

Республика маҳаллаларида хавфсиз муҳитни яратиш йо‘налишида амалга ошириладиган ишлар учун бириктирилган масъул раҳбарлар ва муассасалар о‘з ҳудудларида ҳуқуқбузарликларнинг барваqt профилактикасини ташкил этиш, ҳудудий «йо‘л хариталари»

билингдан белгиланган чора-тадбирларнинг то‘лаонли амалга ошириш ҳамда ижтимоий профилактика тизимини самарали йо‘лга до‘йиш бо‘йича шахсан жавобгар бо‘ладилар.

Аҳолининг ҳуқуқбузарлик нақидаги ҳар қандай мурожаатларини со‘зсиз ро‘йхатга олиш, ко‘риб чициш натижасида қабул қилинган қарорларнинг қонунийлигини о‘рганиш ҳамда барча жиноий ҳолатлар юзасидан белгиланган тадбирлар о‘з вақтида, қонуний ва то‘лаонли амалга оширилишини ташкил этиш бо‘йича туман (шаҳар) прокурорлари ва ички ишлар органлари раҳбарлари зиммасига бевосита жавобгарлик юклатилган.

Умуман олганда, низом талаблари бузилса, жавобгарлик айнан битта ҳужжат билан эмас, балки бузилиш турига қараб, фуқаролик, маъмурий, жиноий бо‘лиши мумкин. Қолаверса, идоравий ҳужжатларга ко‘ра ҳам тегишли чоралар ко‘рилиши мумкин. Бир со‘з билан айтганда, қонун – кафолат, ижтимоий ҳимоя – барқарорлик масаласидир.

